

Rigsdagstidende.

1853. Forhandlingerne paa Landstinget. № 59.

Fjerde Session.

41de Møde.

Tirsdagen d. 11. Januar.

(Forts.)

Lüttichau: Det har været mig meget tilfredsstillende at høre den høitagede Indenrigsminister udtale sig saaledes, som han nylig gjorde, idet han ved disse Ord har erkjendt, at de større Landeieendomsbesiddere bør repræsenteres i Communerådene. De ere, som den høitagede Minister bemærkede, saa at sige, udelukkede fra Sogneforstanderskaberne. Her i Thingene ere de kun svagt, meget svagt repræsenterede; og, hvis man nu ikke giver dem Leilighed til at blive repræsenterede i Amtsraadene, ere de ogsaa, saa at sige, udelukkede fra Communalbestyrelserne. Men jeg troer imidlertid ikke, at den Repræsentation, der bliver dem tilstaaet ved Lovudkastet, er tilstrækkelig til, at man kan vente, at saadanne Mænd i Tidens Længde kunne udholde at beskæftige sig med communale Forretninger; thi, naar man, hver Gang man samles i Forretninger, seer sig overstemt, Intet kan gennemføre, følger deraf ligefrem, at man trækker sig tilbage fra dette Slags Forretninger, og, at dette vil blive Tilfældet, naar Amtsraadene sammensættes paa den i Udcastet foreslaaede Maade, synes at ligge klart for Dagen. Naar nu flere Medlemmer tilligemed mig have foreslaaet, at dette Forhold af 3 til 6 skulde forandres til 4 til 5; saa mener jeg, at det er langt fra, at man kan sige, at dette Forslag gaar ud paa, som den ærede Ordfører har anført, at faae de større Landeieendomsbesiddere til at dominere i Amtsraadene. De erholde ikke engang derved en Pluralitet, men ere det mindre Tal af de 9, og saa nær synes det mig dog, at man, uden at være ubefredet, ogsaa for Tiden kunde tillade sig at gaae, for at skaffe denne Interesse en tilbørlig Repræsenta-

tion. Man vil nu maaskee dertil svare, at der ikke er forskjellige Interesser, og at den, der eier 4 Tønder Hartkorn, har de samme Interesser, som den, der eier 50 eller 80 Tønder Hartkorn; men jeg formener dog, at der er stor Forskjel.

Jeg skal nævne to Exempler. Det er, som af den høitagede Minister idag er anført, vel at forudsee, at Skolesager ville komme til at høre under Amtsraadene. Her finder nu det besynderlige Forhold Sted, at enkelte Mænd i Sognet betale Betydeligt til Skolen i Bidrag og Penge, og benytte ikke Skolen; medens der derimod er et stort Antal af Sognets Beboere, som benytte Skolen, men kun bidrage Lidet. Vil man nu gaae ind paa at see et saadant, som det forekommer mig, urimeligt Forhold forandret, hvad Udslgt er der saa til, at det kan lade sig gennemføre ved en Sammensætning af Amtsraadene som den, der her foresligger? Ved ethvert Forslag herom vil man jo indhente Sogneforstanderskabets og Amtsraadets Betænkning, og hvorledes den vilde falde ud, er jo vistnok let at forudsee, saa at et saadant Forslag, selv om det var rigtigt, ikke vilde lade sig gennemføre. — Et andet Exempel er, at istedetfor, at de mindre Landeieendomsbesiddere i Sognene tidligere vedligeholdte Biveiene, er nu det modsatte Forhold indført. Det er saaledes ikke sjældent Tilfældet, at en Hovedgaard har en betydelig Betænkning at vedligeholde, hvorpaa Hovedgaardens Befolkning aldrig kommer, og ved Siden deraf tillige maa vedligeholde sine egne Communicationsveie. Hvis man nu vil gaae ud paa at faae et saadant Forhold, som ogsaa forekommer mig urimeligt, forandret, gaar det dermed som med det tidligere anførte Exempel. Det skal gaae igjennem Sogneforstanderskaberne og Amtsraadene, og deres Erklæringer indsendes gennem Amtmanden til Ministeriet, og